

Қарағанды Мемлекеттік Медициналық
Университеті

СӨЖ

Тақырып: Қазіргі қолданыстағы жады.

Орындаған: Серикбоев У К
Тобы: 135 топ
Тексерген: Назгул Какеновна

Қарағанды 2011

Жоспар:

Кіріспе

- Жад дегеніміз не?

Негізгі бөлім

- Жадтың турлері

- Жадтың атқаратын қызметтері

Қорытынды

Қолданылған әдебиеттер

Кіріспе

Жад дегеніміз не?

Жады – мәліметтерді, программаларды сақтауға арналған құрлғы.

Жадтың түрлері

Жад (2 түрі
бар)

Ішкі жад

Сыртқы жад

1) Ішкі жад

*Жедел есте сақтау құрылғысы (ЖЕСК)
және Тұрақты есте сақтау құрылғысы
(ТЕСК) компьютердің ішкі жадысын құрайды.*

Ішкі жадтың өзі 2-ге бөлінеді: Жедел жад
құрылғысы (ЖЖҚ) және Тұрақты жад
құрылғысы (ТЖҚ)

Жедел жад құрылғысы (ЖЖҚ)

Компьютердің жедел жадысында осы мезетте дереу өңделуге тиіс мәліметтер мен программалар ғана сақталады. Жедел жадыдағы ақпарат компьютерді өшіргеннен кейін жоғалады. Компьютердің жедел жадының көлемі өскен сайын оның есептеу жылдамдығы да артады. Қазіргі кезде көлемі 256 Мб, 512 Мб болатын жедел жады микросхемаларын көп қолданады.

Жедел жад құрылғысы (ЖЖҚ) 2-ге бөлінеді

Физикалық принциптен қарағанда жедел жады динамикалық (DRAM) және статикалық (SRAM) болып бөлінеді. Динамикалық жадының микросхемасын к/ң негізгі жедел жады ретінде қолданады, ал статикалық жадының микросхемасын көмекші жады (кэш жады) ретінде қолданады.

Кэш жады

Кэш жады. Кэш жады процессор мен жедел жад арасында дәнекерлік роль атқарады. Процессорге мәліметтер қажет болғанда ол алдымен кэш жадыға сұраныс жібереді. Егер онда керекті мәліметтер болмаса, жедел жадыға сұраныс жібереді. Жедел жадыдан мәліметтерді қабылдағанда процессор оларды кэш жадыға кіргізеді.

Тұрақты жад құрылғысы (ТЖҚ)

Тұрақты жадыдағы мәліметтер өзгертілмейі, оларды тек оқуға болады. Тұрақты жадқа керекті програмалар оны шығаратын заводта жазылады. ТЕСҚ-да орналасқан програмалр комплекті BIOS (енгізу- шығару базалық жүйе) құрайды. Бұл програмалар пакетінің негізгі қызметі – көлік жүйенің құрамын және жұмысын тексеру және пернетақтамен, монитормен, қатты дискпен және дискқозғағышпен әрекетті қамтамасыз ету

CMOS жады

CMOS жадысы. ЖЕСҚ-дан айырмашылығы өшіргенде ондағы мәліметтер өшпейді. ТЖҚ-дан айырмашылығы мәліметтерді, жүйе құрамына қандай құрылғылар кіретініне сәйкес енгізуге, өзгертуге болады. Бұл микросхема энергияны кішкентай аккумулятор батареясынан алып отырады. CMOS микросхемасы иілгіш және қатты диск, процессо және басқа да аналық платаның құрылғылары туралы мәліметтерді сақтайды. Жүйелік сағат көрсеткіші сонда сақталады

2) Сыртқы жад

Сыртқы жады – магниттік дискідегі жинақтауыштар - үлкен көлемді мәліметтерді ұзақ уақыт сақтау үшін қажет. Оның 2 түрі бар:

Сыртқы жад түрлері

Сыртқы жад

Қатты диск

Иілгіш диск

ҚАТТЫ ДИСК

Қатқыл магнитті дискідегі жинақтауыштар немесе винчестер - бұл дискілер жиыны бар (екі жақ бетіне де ақпарат жазылатын, жылтыратып тегістелген ферромагнитті қабаты бар ~~мүлтіксіз~~ жазық бірнеше пластина), жетекпен бірге жинақталған (сәйкес электронды басқару схемасымен оқу-жазу механизмінің үйлесуі) жадтайтын құрылғы. Қатқыл магнитті дискілерде бір блокқа жиналған магнитті бастиектер тобы жұмыс істейді

ЭЕМ қосылып тұрғанда дискілер пакеті үзіліссіз және үлкен жылдамдықпен айналады, сол себепті юастиектер мен дискілердің механикалық түсйісуі мүмкін емес. Жинақтауыштың электромагниттік бөлігі шаң тимеуі үшін, герметикалық корпусқа салынған. Винчестер әдетте жүйелік блоктың ішіне орналастырылған және ақпараттың өте үлкен көлемін тұрақты сақтауға арналған.

Магнитті дискіде ақпараттар магниттік бетке, концентрлік шеңбер тәрізді **жолдарға** орналасады.

Яғни **жолшықтар** дегеніміз – бұл концентрлі шеңберлер, онда ақпарат орналасады.

Радиусы бірдей жолшықтар дискінің екі жағында орналасады да, **цилиндр** деп аталатын деректер аймағын құрайды.

Жол нөлден бастап нөмірленеді. Әр жолда ақпарат порция түрінде сақталады. Әр жолдағы порция саны бірдей болады. Әр түрлі жолдардағы бірдей нөмірлі мәліметтер жиыны **сектор** деп аталады

Компакт – дискілер

Компакт – дискілер – металмен қапталған оптикалық диск, оның салмағы небары 15 грамм және диаметрі 12 см. Оған шамамен 700 МБ ақпарат жазуға болады. Дискінің жұмыс бетін қорғайтын арнайы қаығы жоқ, сондықтан оларды арнайы орауышта сақтайды.

Оның негізгі бөлігі шағылдырушы қабат, оның асты түссіз пластикпен жабылған, желіді қабат үстіне жабылып оған түрлі-түсті суретпен түссіз пластик жабылған

Компакт дискілердегі ақпаратты оқу үшін арнайы дискжетектер CD-ROM қолданылады. Олар сонымен бірге аудио компакт дискілерді де ойната алады. Қазіргі таңда тек оқып қана қоймай лазерлік дискілерге жаза алатын да дискжетектер қолданылады.

Иілгіш дискілер.

Иілгіш диск – төзімділігі жеткілікті және өлшемі тұрақты, арнайы пленкадан жасалған тегіс диск. Оның ферромагниттік қабаты бар және қорғаушы конвертке салынған.

Құрылымы: *Тығыздығы жоғары идентификатор, Жазудан қорғау терезесі* (ол маңызды ақпаратты абайсыз жоюдан сақтауға арналған), *Жұмыс алаңының қорғаушы пердесі* (қоршаған ортаның қолайсыз жағдайларынан қорғау үшін), *Дискет таңбашасы* (дискет мазмұнын жазып қоюға арналған).

Иілгіш дискіден оқу және жазу үшін дискжетек қолданылады. Ол компьютерде тұрақты түрде қолданылмайтын ақпараттарды бір компьютерден екінші компьютерге тасу және сақтау үшін қолданылады. Қазіргі кезде үшдүймді дискжетектер 1,44/2,88 МБ жазуға мүмкіндік береді. Дискетаны бірінші рет қолданар алдында оны форматтау керек. Бұл арнайы программа көмегімен орындалады. Кейбір өндірушілер дискетті форматтап шығарады.

Жадты компьютерде қолданылуы мүмкін

Жад құрылғысы	Компьютерде қолданылуы мүмкін		
	Жазу үшін	Оқу үшін	Ақпаратты компьютерден компьютерге тасу үшін
Жедел жад	+	+	
Қатқыл диск	+	+	
Дискет	+	+	+
ТЖҚ-ның микросхемасы		+	
Компакт-диск	+	+	

Қорытынды:

Жады – мәліметтерді, программаларды сақтауға арналған құрылғы. Жад 2-ге бөлінеді: ішкі және сыртқы болып. Олар өз құрылысына қарай қызметер атқарады.

Қолданылған әдебиеттер

↑ Қазақ тілі терминдерінің салалық ғылыми түсіндірме сөздігі: Информатика және компьютерлік техника/ Жалпы редакциясын басқарған – түсіндірме сөздіктер топтамасын шығару жөніндегі ғылыми-баспа бағдаламасының ғылыми жетекшісі, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік сыйлығының лауреаты А.Қ.Құсайынов. – Алматы: «Мектеп» баспасы» ЖАҚ, 2002. – 456 бет. ISBN 5-7667-8284-5

НАЗАР
АУДАРҒАНЫҢЫЗ
ҮШІН РАХМЕТ !!!

